

In deze nieuwsbrief vindt u meer informatie over de regeling voor aansprakelijkheid en verzekeringen voor vrijwilligers. Deze regeling, die grondig gewijzigd werd door de wet van 19 juli 2006, geldt sinds 1 januari 2007.

1. Algemene regeling

De beste bescherming voor de vrijwilliger is een regeling waarbij, als er iets gebeurt, de aansprakelijkheid bij de organisatie gelegd wordt, tenzij bij bedrog, zware schuld of veel voorkomende lichte schuld (zelfde regeling dus zoals voor werknemers). Daarbij hoort dan ook een verzekeringsplicht van de organisatie. Daarvoor is echter vereist dat de verantwoordelijken van die organisatie op de hoogte zijn van de verplichtingen die de wet hen oplegt. Voor VZW's en grotere, goed gestructureerde en omkaderde verenigingen vormt dit geen probleem. Anders is het met kleinschalige, soms zelfs eenmalige initiatieven van een aantal mensen. Aan hen dezelfde aansprakelijkheidsregeling opleggen heeft tot gevolg dat wanneer zich een schadegeval voordoet zonder dat de vereniging een verzekering afgesloten heeft, de initiatiefnemers / verantwoordelijken van de activiteit zelf moeten instaan voor de vergoeding van de schade die door een ander lid –vrijwilliger van de vereniging veroorzaakt werd. Om dit te vermijden, stelt de nieuwe wet dat de aansprakelijkheidsregeling analoog aan die van de werknemers en de daarbij horende verzekeringsplicht slechts van toepassing is voor bepaalde categorieën van verenigingen:

- feitelijke verenigingen die personeel tewerkstellen
- private of publieke rechtspersonen zonder winst-oogmerk
- feitelijke verenigingen die op grond van hun specifieke verbondenheid met deze feitelijke vereniging of met de rechtspersoon beschouwd kan worden als een afdeling ervan.

Voor de andere blijft de huidige aansprakelijkheidsregeling van toepassing, wat wil zeggen dat de vrijwilliger die schade veroorzaakt dan kan terugvallen op zijn familiale polis (als hij die heeft).

2. Collectieve polis

Om de situatie van de vrijwilligersorganisaties die nog geen verzekering hebben, te vergemakkelijken, biedt de wet organisaties de mogelijkheid aan te sluiten bij een collectieve polis. Daartoe hebben de ministers Demotte en Verwilghen een collectief akkoord afgesloten met enkele verzekeringsondernemingen. Met dit akkoord verbinden zij zich ertoe een duidelijk herkenbaar aanspreekpunt te organiseren om de vrijwilligersorganisaties te informeren en te adviseren over de aan het vrijwilligerswerk verbonden risico's en de verzekering daarvan. De organisaties die nog geen verzekering hebben, kunnen zich na 1 januari 2007 richten tot een van deze verzekeringsondernemingen met het verzoek om toe te treden tot de verzekering voor vrijwilligerswerk. Ook vrijwilligersorganisaties die niet onder de nieuwe verzekeringsverplichtingen vallen, kunnen zich tot deze aanspreekpunten richten. De volgende verzekeringsondernemingen hebben het collectief akkoord afgesloten:

- KBC Verzekeringen, Waaistraat 6, 3000 Leuven, www.kbc.be
- Ethias, Rue des Croisiers 44, 4000 Luik, www.ethias.be. Voor meer informatie kunt u hier terecht bij de regionale inspecteur, het commercieel departement (ludo.debruyne@ethias.be - 011 28 20 81) of de dienst Burgerlijke aansprakelijkheid productie (saskia.naveau@ethias.be - 011 28 22 65)

3. Samenwerking met Nationale Loterij en Provincies

De 'collectieve vrijwilligersverzekering' van de federale overheid dekt wat wettelijk noodzakelijk is om aan de vrijwilligerswet te voldoen. De wet op het vrijwilligersleven voorzagt ook in de mogelijkheid dat

andere bestuursniveaus, zoals de provincies, een collectieve polis aanbieden, die ruimer is dan deze van de federale overheid of die dit aan een voordeligere kostprijs doen. Op initiatief van Staatssecretaris voor Overheidsbedrijven Bruno Tuybens werd in het subsidieverdelingsplan van de Nationale Loterij 850.000 euro vrijgemaakt voor een collectieve verzekering voor vrijwilligers. Deze collectieve polis, die aangeboden wordt door de provincies én gesubsidieerd wordt door de Nationale Loterij, verschilt op de volgende drie punten van de collectieve vrijwilligersverzekering van de federale overheid:

- de provinciale vrijwilligersverzekering gaat verder : naast de lichamelijke schade worden ook de lichamelijke ongevallen en de rechtsbijstand verzekerd;
- de provinciale vrijwilligersverzekering richt zich in eerste instantie tot tijdelijke en occasionele activiteiten van verenigingen. Vaak zijn deze activiteiten niet verzekerd, met deze provinciale vrijwilligersverzekering wil de overheid aan organisatoren een stimulans geven om dit wel te doen;
- de provinciale vrijwilligersverzekering wordt sterk gesubsidieerd door de Nationale Loterij, waardoor de verzekering gratis is, of minimaal een aanzienlijke korting kent.

Voor meer informatie kunt u terecht op de provinciale steunpunten :

Provinciaal Steunpunt West-Vlaanderen

Provinciebestuur, Boeverbos
Koning Leopold III-laan 41 v
8200 Brugge
tel. 050/40.34.87
fax 050/40.31.07
vrijwilligerswerk@west-vlaanderen.be

Provinciaal Steunpunt Oost-Vlaanderen

PAC Het Zuid
Woodrow Wilsonplein 2 v
9000 Gent
tel. 09/267.75.44
fax 09/267.75.99
vrijwilliger@oost-vlaanderen.be

Provinciaal Steunpunt Antwerpen

Boomgaardstraat 22 bus 100
2600 Berchem
tel. 03/240.61.65
fax 03/240.61.62
vrijwilligerswerk@provant.be

Provinciaal Steunpunt Limburg

Universiteitslaan 1
3500 Hasselt
tel. 011/23.72.24
fax 011/23.82.80
vrijwilligerswerk@limburg.be

Provinciaal Steunpunt Vlaams-Brabant

Provincieplein 1
3010 Kessel-Lo
tel. 016/26.73.25
fax 016/46.83.29
vrijwilligerswerk@vl-brabant.be